

DNES Vedoucí redakce: Jakub Štos
Regionální obchodní manažer:
Miloš Řípa
Inzerce: 583 808 311

Pavelkova 7, Olomouc
tel.: 558 959 111, redolo@mfdnes.cz
Předplatné a distribuce: 225 555 522
predplatne@mafra.cz

**Olomoučtí hokejisté
porazili Plzeň
po nájezdech 2:1**

Více k utkání a extralize
na sport.idnes.cz

Olomoucký kraj

Veslařský klub v Olomouci letos slaví 75 let. Ještě o deset let víc má odchovanec **Zdeněk Vičík**

Kamarádi z veslování jsou navždy

Miloslav Jančík
redaktor MF DNES

Je to příběh o lásce k veslování, tomu tvrdému sportu, který staví sošná těla a pevný charakter.

Na začátku byla čtveřice lidí, kteří se do něj zamilovali a věřili, že v Olomouci na řece Moravě se dá veslovat. I když je krátká a plná zákrut, od roku 1941 vychovává mistry světa a olympioniky. Letos slavil olomoucký veslařský klub 75 let, na dřevní doby, kdy se lodě nosily na závozech na ramenou nebo se učilo veslovat v dřevěné bedně, vzpomíná v rozhovoru pro MF DNES nejstarší žijící odchovanec klubu Zdeněk Vičík. „Přál bych klubu, aby se vždycky našli lidé, kteří se tomuto sportu věnují s takovou láskou jako teď,“ říká 85letý Vičík.

Veslařský oddíl vznikl v Olomouci v roce 1941, pamatujete první loděnice na Nových Sadech?

Přišel jsem do klubu až později, v osmnácti letech, takže v roce 1949, první loděnice ale samozřejmě pamatuju. Stávala v místech poblíž dnešního dálničního mostu na Velkomoravské ulici. Tehdy byly všude kolem jen zahrady a pan Neoral tu svoji věnoval veslařům. Loděnice byla dřevěná a velmi domácká - pár lip, ohniště a plácek, kde jsme každý rok pořádali veslařský víceboj, který sestával ze šplhu na laně, skoku do výšky, do dálky, běhu a vrhu koulí pozadu. Všude kolem jinak nic nebylo, jen na protějším břehu byla paradržáha, na kterou jsme se vždycky přeplavili na pramici a trénovali tam. U loděnice také stávala pumpa a kategorie, která měla ten týden službu, měla povinnost před tréninkem napumpovat plnou nádrž a zatopit pod kotlem, abychom se mohli po tréninku osprchovat.

Jak tehdy vypadala řeka Morava?

Celý náš úsek byl od jezu k železničnímu mostu, a to jsme ještě neměli plynulou řeku, byly tam šlajnsy, takže jsme jeli pár temp, pak lodivod zavelel pohov, přešli jsme a pak jsme zase začali zabírat. Často sedávali na březích rybářů, a když jsme jim zachytili veslem vlasec, tak jsme od nich kolikrát dostali. Když bylo na jaře hodně vody, mohli jezdit jen ti zkušeni. V Olomouci tehdy ani nebyly žádné závodní lodě, jen malé, takzvané plátové nebo gigové. Také jsme mívali trénink na bedně - to se z loděnice vynesla skatule, dala se na řeku, do ní si sedl nováček a učil se veslovat. Já jsem měl štěstí, že když jsem nastoupil jako dorostenec, končil z rodných důvodů Jarďa Zapletal, tak mě muži hned vzali do osmy.

Co se vám z té doby ještě vybavuje?

Když jsme jeli na závody, například do Přerova, položili jsme loď na čtyři jízdní kola a vezli jsme ji na nákladové nádraží, kde jsme ji naložili do vagonu. Sami jsme pak jeli na nákladáku pod plachtou, v cíli jsme loď zase vyložili a na ramenou jsme ji donesli k řece. Pokud byly závody někde dál, vezli jsme jen vesla jako spolumazadla vlakem a závodili na půjčené lodi. Samozřejmě jsme vždycky dostali tu „nejlepší“. To byla proti ostatním oddílům značná nevýhoda.

V roce 1950 ale na podobné půjčené lodi vyhrála olomoucká osma slavné primátorky.

To je pravda. Já v ní tenkrát neseděl a tato posádka se díky tomu dostala do širšího kádru reprezentace. Pak už jsem začal v osmé jezdit i já. Na Mělníku jsme pak jeli rozřazovací závod s Roudnicí, opět na půjčené

Pamětník Zdeněk Vičík do Veslařského klubu Olomouc přišel v roce 1949 a s přestávkami v něm působil až do roku 2001. I v 85 letech občas zajde na trénink a kus řeči. Foto: Miloslav Jančík, MAFFRA

lodi, a prohráli jsme. Pamatuji, jak jeden večer před závody jsme ještě trénovali a parťák Lada Bělák mi slíbil, že mě pak hodí domů, měl totiž javu pěraka. Vyrázili jsme z loděnice, v zatáčce na kočičích hlavách nám ustřelilo kolo a už jsme letěli na zem. Rozsekl jsem si bradu, tak jsme jeli do špitálu. Ukázalo se, že doktor byl taky veslař z Třeboně, tak mi bradu zašil, doma jsem se sbalil a v noci spěchal na nádraží, kde už čekali ostatní kluci, nervózní, co bude. Samozřejmě jsem pak závodil i se zavázaným obličejem, i když to štípalo.

„Když jsme jeli na závody, položili jsme loď na čtyři jízdní kola a vezli jsme ji na nákladové nádraží.“

Vy jste pak odešel závodit do Armádního tělovýchovného klubu, pozdější Dukly. Jak na ty roky vzpomínáte?

V roce 1953 jsme vyhráli primátorky a kvalifikovali se na mistrovství Evropy do Kodaně. Vzpomínám, že jsme v tom roce jeli také na regatu do Berlína na jezero Grünau. V té době ještě nestála Berlínská zeď (byla postavena v roce 1961 - pozn. red.), a když jsme vystupovali z vlaku, zavedli nás do nějaké místnosti a upozornili nás na probíhající občanské nepokoje (Východoněmecké povstání - pozn. red.). Odvezli nás za Berlín, kde jsme čekali tři dny, než se situace uklidnila. Grünau bylo v sovětské zóně a regata se samozřejmě nekonala. Když nás vezli po Berlíně, viděli jsme tanky a kulometná hnízda. Ten stejný rok jsme letěli i do Ruska. Závodili jsme na řece Moskvě pod Kremlem a na okraji samotné Moskvy jsme viděli i dřevěné chalupy jak u nás na Vavřinskou. Na evropský šampionát do Kodaně jsme letěli starou vojen-

skou dakotou, kterou dřív používali parašutisté a pak byla upravena pro civilní lety. Byl to můj největší závod kariéry, bohužel jsme ve finále skončili páti.

Zažil jste první stěhování olomoucké loděnice v roce 1965?

Souviselo se vznikem jezu pod Mílem a začalo se jezdit od jezu nahoru. V té době jsem v klubu nebyl, závodní kariéru jsem ukončil v roce 1959. Klub se přestěhoval do dřevěné garáže naproti ženistům. Nebyly tam sprchy a čurat se chodilo pod strom. Ani kanoisti na tom byli lépe, měli stejnou boudu vedle nás. Vrátil jsem se až v roce 1970 a začal trénovat juniorskou kategorii. Jakmile mi ale odrostli, přešel jsem k žákům, i proto, že mi tam nastoupil syn. Tak jsem začal dělat náboři na školách a časem mě znali snad všichni tělocvikáři ve městě. Jednou jsem na stadionu viděl běhat nějakou třídu a na konci byl takový baculík. Byl to Petr Hlídka. Pozval jsem ho na trénink a nakonec se z něj stal reprezentant, který byl i na olympiádě. Takových ale bylo víc.

Jaký byl zájem kluků o veslování?

Větší byl samozřejmě o kopanou, odbíjenou nebo plavání, ale my jsme byli mezi sebou všichni kamarádi. A pokud některý kluk neměl závodní předpoklady ve svém sportu, tak mu doporučili zkusit veslování. Když jsem šel do školy, už jsem tušil, jací kluci tam jsou. Hodně jich k nám přišlo právě z odbíjené, když tolik nevyrostli. Třeba Pazdera, ze kterého se stal juniorský mistr světa. Takových bylo víc. Nebo Ivan Vařeka, který je dnes lékař, chodil do školy v Hodolanech zaměřené na košíkovou. Nebavilo ho to, tak přišel veslovat a získal na dvojce bronz na mistrovství světa s Petrem Hlídka. Měl jsem rád tyhle kluky, kteří předtím něco dělali, konkrétně plavci, kteří měli velký objem plic. Ale všichni kluci tenkrát dost řádili venku, nebyl pro ně problém udělat kotouč, vyskočit na bradla a pro některé ani vyšplhat po laně bez přírazu. Dneska je to asi složitější.

V roce 1970 začala stavba sou-

časné loděnice, trvala čtyři roky a stavělo se převážně svépomocí.

Dnes to může někomu připadat neskutečné. Tehdy všichni závodníci z celého oddílu přišli na trénink, nejprve odpracovali určité hodiny a pak teprve šli na vodu. A to i tehdejší olympionici Zapletal, Vraštil, Konvička a další. Při stavbě první budovy nebyl výťah, takže všechno se vozilo v kolečkách. Oddíl měl tehdy přes sto lidí a kluci mezi sebou soupeřili, kdo má víc odpracovaných hodin. Tak se stavěly i další dvě budovy v pozdějších letech, jen na odborné práce tu bylo několik zedníků.

Jako trenér jste dovedl k juniorskému světovému titulu čtyřku s kormidelníkem v roce 1986. Co se vám vybaví, když si na to vzpomene?

Radek Krejčí, Pavel Menšík, Libor Pazdera a Jirka Steidl spolu jezdili už rok předtím čtyřku bez kormidelníka - a výborně. Jenže Steidl odrostl a v lodi ho nahradil výborný skifař Pepa Mariančík. A také jsme začali jezdit čtyřku s kormidelníkem, kterého dělal Dušan Mádl. Mistrovství světa se konalo v Račicích, novém kanálu otevřeném jen o rok dříve. Pavel Menšík měl ještě těsně před šampionátem pruhůvek ve škole v Lipníku nad Bečvou a nechtěli ho pustit, tak jsem musel sednout na autobus a vykecat ho z toho. Jinak ale kluci jezdili světově, za celý rok neprohráli jediný závod.

A vzáhlí to i v Račicích.

Byly to strašně nervy. Celý závod bylo možné sledovat z nákladního auta, které mělo na korbě lavice. Původně jsem to ani nechtěl vidět, ale na poslední chvíli jsem si to rozmyslel a naskočil. Neměl jsem to ale dělat, protože jsem byl snad poprvé na infarkt. Trenéři tehdy nesměli povzbuzovat a to bylo pro mě silné utrpení. Sledoval jsem, jak se naši kluci perou s Talianý špička na špičku. Když jsme přijížděli k cíli, neřvaly tribuny „Češi, Češi“, ale „Olomouc, Olomouc“, tolik lidí se přijelo podívat. To bylo něco neskutečného. Dojížděli jsme do cíle a čekali, co rozhodne. Až když jsem vi-

děl, že mají kluci ruce nad hlavou, začal jsem se taky radovat.

To je zvláštní pravidlo, že trenér nesmí povzbuzovat svéřence.

Poprvé se změnilo, když jsme byli v roce 1992 na závodech v Montrealu s dvojkou Martin Poláček, Daniel Matuščík. Dráha má na šířku přes sto metrů, kluci byli v té nejvzdálenější láně, a když jsem viděl, že se rvou o první místo, tak jsem začal hulákat. V cíli mi říkali, že mě slyšeli až tam. Je pravda, že s hlasivkami jsem nikdy neměl problém, a kde ostatní řvali přes megafon, tam jsem ho nepotřeboval. V Montrealu jsme také měli problém s lodí. Když jsme ji po přeletu vybalili, měla některé věci rozlámáné, jiné povolené. Tehdy tam byla Magdalena Šarbochová, předsedkyně Mezinárodního svazu žen veslování. Měla spoustu známostí a zašla do dílny, kde se lodě opravovaly. Nevím, jak to udělala ani zaplatila, ale do rána byla dvojka jak nová. A kluci na ní pak zajeli třetí místo.

„Když jsme přijížděli k cíli, neřvaly tribuny ‚Češi, Češi‘, ale ‚Olomouc, Olomouc‘.“

V olomouckém klubu jste působil až do roku 2001, tedy do 70 let. Dovedete si vůbec představit svůj život bez veslování?

Něco bych dělat musel. Jako kluci jsme dělali všechno, hokej, fotbal, odbíjenou, hlavně v Sokole. Jsem z Bělidel, kde jsme si v zimě přes noc stříkali hřiště na hokej. Jiné záliby jsme tehdy neměli. Praštili jsme knížkou a běhali jsme u Bystřičky, lezli po stromech nebo někdo přinesl kytaru a zpívali jsme. K veslování jsem se dostal na učňovské škole, když mě spolužák Zdeněk Heger nalákal, ať jdu veslovat, tak jsem tam uvízl. A hned mě chytla dobrá parta. Kamarádi z Bělidel se postupně

rozutekli, ale ti z veslování tu zůstali navždycky.

Loděnice olomoučtí veslaři mají, jen ta voda by mohla být lepší, že?

Pro závodění je tu snad vše - veslařský bazén, který byl jeden z prvních v republice, svůj bazén tu mají i kanoisti. Trenážery, výborná posilovna, tělocvičnu nám větší klubů může jen závidět. Jen ta voda neodpovídá potřebám, je moc krátká. Nemůžeme si tu modelovat trénink, zajet si ty dva kilometry na čas nebo si to rozdělit na úseky. Za těžší trénink by člověk měl ujet dvě až dvě a půl dráhy naplno, jenže to nemáme. My si nemůžeme vyzkoušet ani tu pětistovku a všechno jsme zjišťovali až při samotném závodě, ale to už závodníci z našeho klubu znají. Já jsem to měl rozdělené na počet temp, podle toho jsme tréninky počítali. To byla chyba, že nedošlo ke stavbě dráhy, o kterou jako první v republice usilovali ještě starší závodníci olomouckého klubu než já. Když jsem přišel do klubu na konci čtyřicátých let, tak už tehdy se o tom mluvilo.

Takže místo v Račicích měl kanál vyrůst v Olomouci?

Původně ano. Na Lazcích směrem k Chomoutovu, než tam vznikla dostihová dráha, a měl končit poblíž míst, kde pak vyrostla univerzitní sportovní hala. V tu dobu se ale také začalo mluvit o stavbě dráhy v Račicích. Je to tam z Prahy blíž, takže kanál vznikl tam. Později se objevily plány na veslařskou dráhu na Nákle a také v Grygově, ale nevím, proč to nevyšlo, jednání jsem se neúčastnil.

Co byste popřál olomouckému klubu k 75. narozeninám?

Aby se i dál našli lidé, kteří se tomuto sportu věnují se stejnou láskou, jako je to teď. A dokázaly se jim vytvořit takové podmínky, aby klub fungoval dál. Teď si vůbec nedovedu představit, jak bude klub fungovat, když se začne v létě rozšiřovat koryto Moravy a má to trvat dva roky. Už jsme kdysi zažili, že jsme dojížděli trénovat do Drahlova na kolech, ale teď si to opravdu nedovedu představit.